

Nā Kūʻikena - 'Ākepa

Ka Leo Manu

Kapa 'ia kekahi o nā manu ma muli o ke kani o kona leo. He leo nahe ko ka 'Ākepa, *"teedle-ee"*. He leo nui ke ho'omaka kona kani a loli 'ia, he leo iki a nahenahe. *"Āaa-kee-paaaa"*

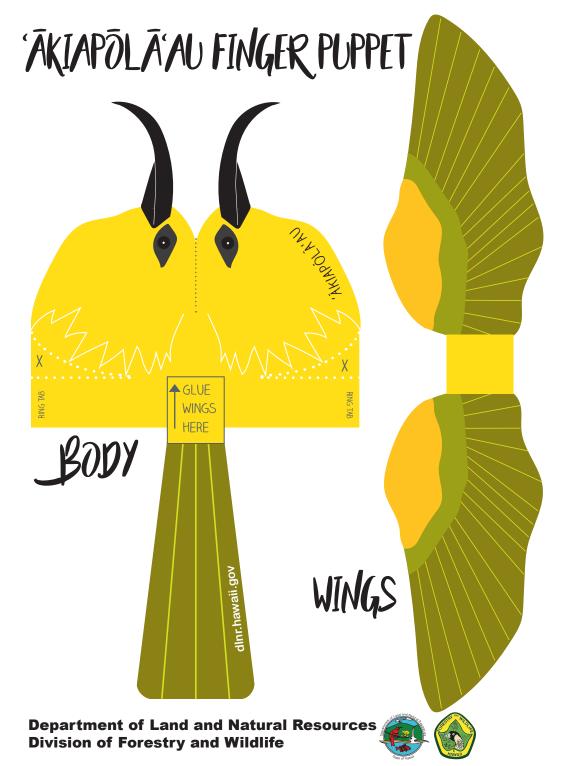
Ka 'Ono o ka 'Ākepa

He nuku laha 'ole ko ka 'Ākepa. Ke pani kona nuku, kau iho ka nuku o luna ma luna o ka mea o lalo. 'Ano keke'e ka nuku o luna. 'Uwehe ka 'Ākepa i ka mu'o me kona nuku a huki a'e i kāna mea 'ai. He mū, he nananana, a he 'enuhe paha. Mūkī pū ka 'Ākepa i ka wai lehua.

E a'o mau ma dlnr.hawaii.gov

E 'oki i ka laina kahakaha. (E ka'ana i kāu 'ike hou me kou mau hoa!)

- 1. E pa'i i kēia ma ka pepa mānoanoa. E 'oki i ke kino o ka manu a me nā 'eheu. MAI 'OKI i ka huinahā ma waena o nā 'eheu a ma ke kino ma waena o nā "Ring Tab."
- 2. E 'oki i nā laina kahakaha ke'oke'o ma hope o ke po'o o ka manu. E hu'e i ka 'āpana me ka "X" ke'oke'o. Inā mākau i ka ho'ohana i ka 'ūpā, hiki ke 'oki i ka laina kīke'eke'e melemele ma hope pono o ke po'o o ka manu. E lāli'i ana kāu manu.
- 3. E hoʻopili i ka ʻeheu i ke kino. E kau i ka tuko ma ka huinahā, "Glue Wings Here," ma ke kino a kau i nā ʻeheu ma luna o kēlā. E makaʻala! 'O nā hulu ʻalani o ka ʻeheu nā hulu kokoke i ke poʻo.
- 4. E 'opi i ka laina kahakaha melemele ma waena o nā maka. E ho'opili i ka nuku me ka tuko. 'Ūmi'i ma lalo o ka nuku a pili nā 'ao'ao 'elua. Hiki pū ke ho'ohana i ka leki.
- 5. E 'opi i nā "Ring Tabs" i pō'ai a ho'opili me ka leki.



Nā Kūʻikena - 'Ākiapōlā'au

Ka Leo Manu

He leo wikiwiki ko ka 'Ākiapōlā'au, "cheedle-ee warble," "sweet". He 'elua kani nā 'Ākiapōlā'au kāne. 'O kekahi, he pōkole ke kani, "pit-er-ieu". 'O ke kani 'elua, 'oi aku ka lō'ihi o ia kani.

Manu Pao Lāʻau Hawaiʻi

'Ike pinepine i ka 'Ākiapōlā'au i nā kumu koa. 'Ai kēia manu i nā mea kolo e noho ai i loko o nā lālā a noho ma lalo o ka 'ili lā'au. Like ka 'Ākiapōlā'au me ka manu pao lā'au. Pao 'o ia i ka 'ili lā'au me kona nuku i mea e loa'a ai i nā mea kolo. He nuku pi'o kona. Ho'ohana ia manu i kona nuku i mea e huli a loa'a ai i nā mea kolo. Huki 'ia nā mea kolo me ka nuku o lalo.

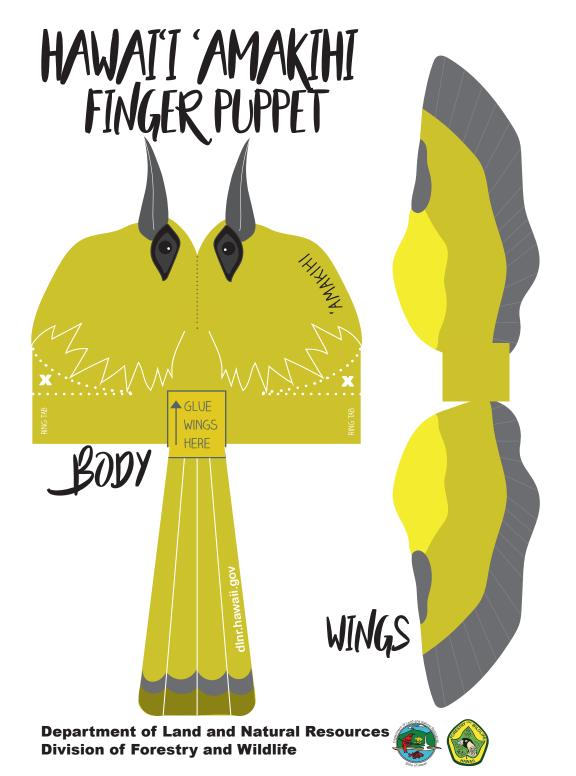
Ka Home ma ka Nahele

Ma mua, ua lehulheu nā 'Ākiapōlā'au a ua 'ike 'ia ma nā nahele koa a me nā nahele 'ōhi'a. Ua noho pū kēia manu ma nā māmane a me nā naio. I kēia mau lā, ua 'emi nō ka nui o nā 'Ākiapōlā'au ma muli o nā pipi, nā kao, a me nā hipa i luku ai i ka home o nā manu, 'o ia ho'i ka nahele. Hiki ke 'ike nā manu 'ane make loa ma nā kīpuka nahele i uka.

E a'o mau ma dInr.hawaii.gov

E 'oki i ka laina kahakaha. (E ka'ana i kāu 'ike hou me kou mau hoa!)

- 1. E pa'i i kēia ma ka pepa mānoanoa. E 'oki i ke kino o ka manu a me nā 'eheu. MAI 'OKI i ka huinahā ma waena o nā 'eheu a ma ke kino ma waena o nā "Ring Tab."
- 2. E 'oki i nā laina kahakaha ke'oke'o ma hope o ke po'o o ka manu. E hu'e i ka 'āpana me ka "X" ke'oke'o. Inā mākau i ka ho'ohana i ka 'ūpā, hiki ke 'oki i ka laina kīke'eke'e melemele ma hope pono o ke po'o o ka manu. E lāli'i ana kāu manu.
- 3. E hoʻopili i ka ʻeheu i ke kino. E kau i ka tuko ma ka huinahā, "Glue Wings Here," ma ke kino a kau i nā ʻeheu ma luna o kēlā. E makaʻala! 'O nā hulu ʻalani o ka ʻeheu nā hulu kokoke i ke poʻo.
- 4. E 'opi i ka laina kahakaha melemele ma waena o nā maka. E ho'opili i ka nuku me ka tuko. 'Ūmi'i ma lalo o ka nuku a pili nā 'ao'ao 'elua. Hiki pū ke ho'ohana i ka leki.
- 5. E 'opi i nā "Ring Tabs" i pō'ai a ho'opili me ka leki.



Nā Kūʻikena - 'Amakihi

Ka Leo Manu

'Ano mumuhu ka leo o ka 'Amakihi, *"tzeet, queet"*. He nahenahe ke hoʻomaka kona kani a hoʻonui kona leo ma ka hopena o ke kani, *"zeek"*. I kekahi manawa, kūolokū kona leo.

Ka 'Ono o ka 'Amakihi

Nui nā 'ano mea 'ai a ka 'Amakihi e 'ai ana. 'Ohi 'o ia i ka 'ili lā 'au a loa 'a ka mea kolo. Inu i ka wai pua a me ka wai hua 'ai. 'Imi ho'i i nā nananana i nā kumu lā 'au a me nā mea ulu.

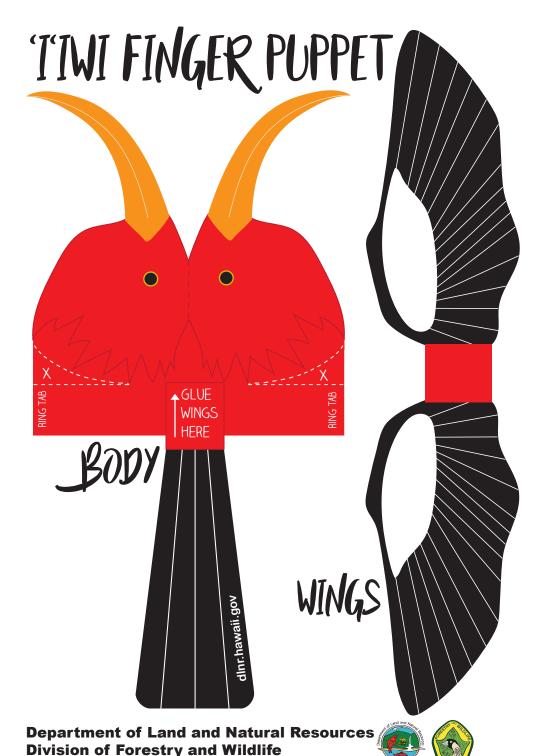
Ka Home ma ka Nahele

Noho ka 'Amakihi ma Hawai'i wale nō a he manu 'ōiwi laha. Aia kēia manu ma nā 'ano nahele like 'ole akā ho'i nui kona makemake i nā wahi 'ano malo'o. Ke kilo i ka nahele, hiki paha ke 'ike aku i kēīa manu e lele ana i kēlā me kēia lālā e huli ana i ka mea 'ai.

E a'o mau ma dlnr.hawaii.gov

E 'oki i ka laina kahakaha. (E ka'ana i kāu 'ike hou me kou mau hoa!)

- 1. E pa'i i kēia ma ka pepa mānoanoa. E 'oki i ke kino o ka manu a me nā 'eheu. MAI 'OKI i ka huinahā ma waena o nā 'eheu a ma ke kino ma waena o nā "Ring Tab."
- 2. E 'oki i nā laina kahakaha ke'oke'o ma hope o ke po'o o ka manu. E hu'e i ka 'āpana me ka "X" ke'oke'o. Inā mākau i ka ho'ohana i ka 'ūpā, hiki ke 'oki i ka laina kīke'eke'e melemele ma hope pono o ke po'o o ka manu. E lāli'i ana kāu manu.
- 3. E hoʻopili i ka ʻeheu i ke kino. E kau i ka tuko ma ka huinahā, "Glue Wings Here," ma ke kino a kau i nā ʻeheu ma luna o kēlā. E makaʻala! 'O nā hulu ʻalani o ka ʻeheu nā hulu kokoke i ke poʻo.
- 4. E 'opi i ka laina kahakaha melemele ma waena o nā maka. E ho'opili i ka nuku me ka tuko. 'Ūmi'i ma lalo o ka nuku a pili nā 'ao'ao 'elua. Hiki pū ke ho'ohana i ka leki.
- 5. E 'opi i nā "Ring Tabs" i pō'ai a ho'opili me ka leki.



Nā Kūʻikena - 'I'iwi

Ka Leo Manu

'Uwī'uwī ka 'I'iwi. 'U'ina, hōkio, 'olā'olā a hīmeni pū 'o ia. He leo laha 'ole ko ka 'I'iwi. 'U'ina kona leo e like me ka 'īpuka kahiko. Hōkio akaaka, *"chu-weet"*. Hiki pū ke ho'opili i kona leo a kohu mea he manu 'ōiwi 'ē a'e ke lohe aku.

Ka 'Ono o ka 'I'iwi

He nuku piʻo a lōʻihi ko kaʻI'iwi. Mūkīkī kaʻIʻiwi i ka wai lehua me kona nuku piʻo a lōʻihi. 'O ka wai lehua ka mea 'ai punahele a ka 'Iʻiwi, akā hoʻi, inu pū ʻo ia i ka wai o nā mea ulu hou aku. 'Ai ka 'Iʻiwi i nā mea kolo kekahi!

Ka Home ma ka Nahele

Noho ka 'I'iwi i ka nahele 'ōiwi e mohala nui ai nā pua. Ma kahi o ka wā e kau ana 'o Makali'i i ka lani, 'o ia ka wā a ka 'I'iwi e ho'opūnana ana. Hānau ka 'I'iwi wahine i 'elua a 'ekolu paha hua. Hala i 14 lā a kiko ka hua. he 'I'iwi hou.

E a'o mau ma dlnr.hawaii.gov

E 'oki i ka laina kahakaha. (E ka'ana i kāu 'ike hou me kou mau hoa!)

- 1. E pa'i i kēia ma ka pepa mānoanoa. E 'oki i ke kino o ka manu a me nā 'eheu. MAI 'OKI i ka huinahā ma waena o nā 'eheu a ma ke kino ma waena o nā "Ring Tab."
- 2. E 'oki i nā laina kahakaha ke'oke'o ma hope o ke po'o o ka manu. E hu'e i ka 'āpana me ka "X" ke'oke'o. Inā mākau i ka ho'ohana i ka 'ūpā, hiki ke 'oki i ka laina kīke'eke'e melemele ma hope pono o ke po'o o ka manu. E lāli'i ana kāu manu.
- 3. E hoʻopili i ka ʻeheu i ke kino. E kau i ka tuko ma ka huinahā, "Glue Wings Here," ma ke kino a kau i nā ʻeheu ma luna o kēlā. E makaʻala! 'O nā hulu ʻalani o ka ʻeheu nā hulu kokoke i ke poʻo.
- 4. E 'opi i ka laina kahakaha melemele ma waena o nā maka. E ho'opili i ka nuku me ka tuko. 'Ūmi'i ma lalo o ka nuku a pili nā 'ao'ao 'elua. Hiki pū ke ho'ohana i ka leki.
- 5. E 'opi i nā "Ring Tabs" i pō'ai a ho'opili me ka leki.